

ØIJORD & AANES ENTREPRENØRFORRETNING AS AVD
ANLEGG
Postboks 612
8601 Mo i Rana

Saksbehandler:

Endre Aaen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Øyjord kalkbrudd Kontrollnummer: 2023.129.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Kent Ove Øijord

Andre deltagere fra virksomheten:
Thomas Øijord
Asle Stormo

Fra Statsforvalteren i Nordland:
Endre Aaen
Espen Olaf Henriksen

Deltagere fra Rana kommune:
Rolf Andreas Pettersen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Øijord og Aanes Entreprenørforretning AS avd. Anlegg, heretter kalt Øijord og Aanes Entreprenørforretning, ved deres anlegg ved Øijord kalkbrudd den 27.09.2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland avdekket seks avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

1. Virksomheten har ikke kartlagt og merket farlig avfall som oppstår ved anlegget.
2. Virksomheten mangler kjennskap til relevant lovverk.
3. Virksomheten mangler skriftlige rutiner for aktiviteter som kan påvirke ytre miljø.
4. Virksomheten mangler måleprogram for utslipp til vann, luft og av støy
5. Virksomheten har ikke vurdert forhold som kan påvirke ytre miljø i sin dokumenterte risikoanalyse.
6. Virksomheten har tatt imot avfall uten tillatelse.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

03.10.2023

Tilde Nygård

Endre Aaen

dato

seksjonsleder

kontrollør

Statsforvalteren i Nordland

Kopi av rapporten sendes til:

- Rana kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: ØIJORD & AANES ENTREPRENØRFORRETNING AS AVD ANLEGG	
Organisasjonsnr.: 992560630	Eies av: 957749933
Bransjenr. (NACE-kode): 43.120 - Grunnarbeid	

Kontrollert enhet

Navn: Øyjord kalkbrudd	Anleggsnr.: 1833.0156.01
Kommune: Rana	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Pukkverk	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall
- Utslipp til luft
- Kjemikalier

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Øijord og Aanes Entreprenørforretning plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må dere innen 6. november 2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland, merk svarbrev med **saknr. 2022/6441**

4. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og på våre hjemmesider.

5. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke kartlagt og merket farlig avfall som oppstår ved anlegget.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-5 og § 11-8
Forskrift systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid hos virksomheter
(Internkontrollforskriften) § 5 punkt 6

Kommentarer:

Avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall sier at virksomheter som genererer farlig avfall skal sikre forsvarlig oppbevaring og håndtering av avfallet. Virksomheten skal ha kartlagt hvilke typer farlig avfall som kan oppstå av driften og hvordan avfallet skal oppbevares. Dersom den totale mengden farlig avfall ved virksomheten overstiger 1 kg skal avfallet leveres til lovlig mottak minst en gang per år. Ved levering skal avfallet deklarerer. Alt dette skal dokumenteres skriftlig.

Kartlegging av farlig avfall

Under tilsynet kunne dere muntlig redegjøre for noen typer farlig avfall som kan oppstå ved driften av anlegget. Denne oversikten var derimot ikke fullstendig og skriftliggjort. Dere skal også ha rutiner der det kommer frem hvor farlig avfall skal oppbevares, leveres og hvilke rutiner dere har for deklarerer av avfallet. Rutinen skal være tilpasset anlegget.

Ved kartlegging av farlig avfall fra kjemikalier kan man se til punkt 13 i sikkerhetsdatablad for produktet. Dette punktet beskriver hvordan produkt- og emballasjeavfall skal håndteres.

Merking av farlig avfall

Under tilsynet manglet det merking av beholdenere som var ment for oppbevaring av farlig avfall. Merkingen skal sikre at farlig avfall ikke sammenblandes med annet avfall, eller at forskjellige typer farlig avfall sammenblandes.

Avvik 2

Virksomheten mangler kjennskap til relevant lovverk.

Avvik fra:

Forskrift systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid hos virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 punkt 1.

Kommentar:

Internkontrollforskriften setter krav til at virksomheter skal sørge for at de lover og forskrifter i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som gjelder for virksomheten er tilgjengelig, og ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten.

Under tilsynet hadde dere ikke kjennskap til [forurensningsforskriften kap. 30](#) om forurensning fra produksjon av pukk, grus, sand og singel, også kalt pukkverkforskriften.

Avvik 3

Virksomheten mangler skriftlige rutiner for aktiviteter som kan påvirke ytre miljø.

Avvik fra:

Forskrift systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid hos virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 punkt 6 og 7.

Kommentarer:

Internkontrollforskriften setter krav til at virksomheter skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser herunder forhold som kan påvirke ytre miljø. Rutiner skal være en del av virksomhetens skriftlige internkontroll og gjennomgås regelmessig. I rutinene skal det forekomme hva som utløser tiltak og en beskrivelse av hvordan rutinen utføres.

Under tilsynet kunne dere ikke vise frem skriftlige rutiner for aktiviteter som kan ha påvirkning på ytre miljø. Eksempler på aktiviteter som det bør foreligge egne rutiner for er rutine for støvreduserende tiltak, rutine for drift og vedlikehold av sedimentasjonsbasseng, rutine for håndtering av farlig avfall (se avvik 1) og rutiner for mottak/mellomlagring av asfalt (se kommentar til mellomlagring av asfalt ved pukkverk på siste side i miljøveilederen for pukkverk. Link ligger i avvik 4)

Avvik 4

Virksomheten mangler måleprogram for utslipp til vann, luft og av støy.

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 30-9

Kommentarer:

Virksomheten skal iverksette et måleprogram for kontrollmåling av støvnedfall og utslipp til vann og støy som skal inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll. Et måleprogram er virksomhetens beskrivelse av hvordan og hvor utslipp måles, hvor ofte, samt begrunnelse for valgene som er gjort. Måleprogrammet skal sikre at virksomheten gjennomfører representative målinger for normal drift og at målingene gjennomføres etter gjeldende standard og av kvalifisert personell. I måleprogrammet skal det også komme frem om og hvordan utslippene varierer over tid. Måleprogrammet skal som et minimum omfatte alle komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom kapittel 30 i forurensningsforskriften. Dersom virksomheten vurderer at det ikke er nødvendig å dokumentere utslipp av enkelte komponenter på grunn av virksomhetens beliggenhet, må virksomheten kunne dokumentere de har gjort slike vurderinger. Alt dette skal dokumenteres skriftlig.

Under tilsynet hadde dere ikke noe måleprogram. Dere redegjorde at det tidligere var gjennomført en måling av utslipp av vann. Dere kunne derimot ikke fremlegge resultatene fra denne målingen, hverken muntlig eller skriftlig. Det er ikke målt utslipp av støy eller støv ved anlegget. For veiledning til måleprogram, se [miljøveileder for pukverk](#) fra Miljødirektoratet.

Avvik 5

Virksomheten har ikke vurdert forhold som kan påvirke ytre miljø i sin dokumenterte risikoanalyse.

Avvik fra:

Forskrift systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid hos virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 punkt 6.

Kommentarer:

Internkontrollforskriften setter krav til at virksomheter skriftlig skal kartlegge farer og problemer som omfatter ytre miljø, for så å utarbeide tilhørende planer og iverksette tiltak som reduserer risikoforholdene. I miljørisikovurderingen skal det komme frem hvilke kriterier som ligger til grunn for risikoen, slik som konsekvens og hyppighet. Det skal også komme frem hvilken risiko som vil utløse behov for tiltak, og hvilke tiltak som er/skal gjennomføres for å redusere risiko. Omfanget av risikovurderingen skal tilpasses utslippspotensiale og kompleksitet.

Under tilsynet kunne dere fremlegge dokumentasjon på at det er gjennomført en risikoanalyse av aktivitet på anlegget. Denne var derimot mangelfull med tanke på mulige påvirkninger til ytre miljø. Eksempelvis var det ikke vurdert risiko knyttet til utslipp av vann, utslipp fra dieseltank eller risiko for ytre miljø mtp. støv eller støy utover arbeidsmiljø. Under

tilsynet kom det frem at dere har iverksatt noen tiltak knyttet til ytre miljø, slik som støyskjerming av nærliggende bebyggelse, men disse var ikke skriftlig dokumentert.

Avvik 6

Virksomheten har tatt imot avfall uten tillatelse.

Avvik fra:

Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) § 7 og 28.

Kommentarer:

Ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig eller gitt tillatelse etter vedtak i medhold av forurensningsloven.

Under tilsynet ble det observert et større antall bildekk som har blitt lagret over lengre tid på anlegget. Brukte bildekk er å anse som et avfall. Dere har ikke lov til å motta/lagre avfall uten at avfallet har gjennomgått gjenvinning, eller at det foreligger egen tillatelse til mottak. Under tilsynet redegjorde dere muntlig for at det var planlagt at dekkene skulle nyttiggjøres ved kaianlegg. For at avfall skal opphøre å være avfall skal det oppfylle kravene til gjenvinning/nyttegjøring. Blant vilkårene som skal oppfylles er at mengden som tas ut til nyttiggjøring står i stil til etterspørselen, noe vi i dette tilfellet vurderer ikke er oppfylt basert på mengden dekk som oppbevares på området. Avfall som ikke benyttes til nyttiggjøring skal leveres til godkjent mottak.

6. Andre forhold

Forsøpling av kasserte kjøretøy

Under tilsynet ble det observert et større antall kasserte kjøretøy som oppbevares på anleggsområdet. Ifølge dere lagres kjøretøyene i påvente av mulig restaurering. Kjøretøyene kommer fra både eget brudd og andre anlegg. Arbeidet utføres av en frivillig forening (ANLEGGSMUSEUMET PÅ ØIJORD org.nr. 922 338 876) som disponerer området. Kjøretøy som er i for dårlig forfatning til å restaureres blir levert til mottak. Som en del av dette

arbeidet tas det ut deler av kjøretøy for bruk til restaurering av andre. Selve arbeidet på kjøretøy foregår inne i hall der maskinene oppbevares på grusdekke. Farlig avfall som tas fra maskiner oppbevares i egen konteiner.

Den beskrevne aktiviteten vil kunne anses som behandling av avfall, som vil kreve tillatelse etter forurensningsloven § 11 jf. avfallsforskriften kap. 4 om kasserte kjøretøy, hvis kjøretøyene er kasserte før de mottas. Den pågående lagringen utgjør med stor risiko for lekkasjer, da kjøretøyene ikke er miljøsanerte. Vi er også av den vurdering at den beskrevne bruken heller ikke er i tråd med planformålet. Før en eventuell søknad om tillatelse til behandling av kasserte kjøretøy må aktiviteten være i tråd med planformålet.

Forholdet er ikke er en del av driften av kalkbruddet og foregår ikke inne i selve bruddet. Vi vurderer derfor at forholdet er å anse som en forsøplingssak der det er kommunen som er forurensningsmyndighet.

Vi oppfordrer kommunen som plan- og forsøplingsmyndighet til å følge opp saken.

Mottak og deponering av masser/riveavfall

Dere mellomlagrer riveavfall fra egne prosjekter ved anlegget. Noe av dette avfallet blir benyttet i utfyllingstiltak i tilknytning til anleggsområdet. Mellomlagring av avfall kan utløse krav til tillatelse hvis avfallet kan utgjøre en forurensningsfare. Dere kan ta imot mindre mengder med rene masser for gjenvinning uten at det krever særskilt tillatelse. Dere skal samtidig kunne dokumentere at massene som tas inn til anlegg ikke er forurenset.

Vi minner om at avfall som tas inn til nyttegjøring, i form av deponering, ikke gir befriende virkning. Det betyr at avfallsprodusenten fortsatt vil ha videre ansvar for avfallet når det ikke er levert til lovlig avfallsanlegg.

[Veiledning for disponering av masser som ikke er forurenset](#) kan leses på Miljødirektoratets sider.

Krav om søknadsplikt for tiltaket etter plan- og bygningsloven ble ikke kontrollert under tilsynet. Det er kommunen som er myndighet for vesentlig terrenginngrep, herunder utfylling, ved bruk av ikke forurensete masser. Jf. pbl § 20-1 k.

Dimensjonering av sedimentasjonsbasseng

Under tilsynet kunne dere vise at dere hadde etablert et sedimentasjonsbasseng. Bassenget behandler overvann fra avskjærende grøfter rundt kalkbruddet. I forkant av tilsynet hadde det kommet større nedbørsmengder. Basert på vannføringen inn i bassenget under tilsynet stilles det spørsmål om bassengets dimensjonering og utforming. Ved dimensjonering bør dere ta hensyn til oppholdstid, sedimentasjonsrate av partiklene som normalt kommer inn og fare for utvasking ved større vannføring. Ifølge dere er det lite behov for tømming av bassenget. Dette kan tyde på at sediment i stor grad vaskes gjennom bassenget og at bassenget derfor ikke har tiltenkt renseeffekt.

Bassengets renseeffekt må også ses i sammenheng med deres prøvetakingsprogram for utslipp til vann. Resultat fra prøvetaking vil kunne gi en indikasjon på behovet for ending av sedimentasjonsbassenget.

7. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven)

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)

Forskrift systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid hos virksomheter (Internkontrollforskriften)

8. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Forurensningsforskriften kap. 30